

Sygn. akt: *IC 414/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Karpińska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Kamila Salamońska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2016 r. w Toruniu

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko (...) S.A. w Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz powoda A. M. kwotę 7.733,37 zł (siedem tysięcy siedemset trzydzieści trzy złote trzydzieści siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 7.353,37 zł (siedem tysięcy trzysta pięćdziesiąt trzy złote trzydzieści siedem groszy) od dnia 22 listopada 2015r. do dnia zapłaty i od kwoty 350,00 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) od dnia 30 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.180,76 zł (dwa tysiące sto osiemdziesiąt złotych siedemdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 307,00 zł (trzysta siedem złotych) tytułem zwrotu wydatków związanych z opinią biegłego;

V. nakazuje pobrać od powoda A. M. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 172,69 zł (sto siedemdziesiąt dwa złote sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu wydatków związanych z opinią biegłego.

Sygn. akt *IC 414/16*

UZASADNIENIE

Powód A. M. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w Ł. kwoty 11.989,90zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 11.639,90 zł od dnia 4 listopada 2015 r. do dnia zapłaty i od kwoty 350 zł od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powód wskazał, iż zawarł z pozwaną umowę ubezpieczenia autocasco. Na skutek zdarzenia drogowego z dnia 21 października 2015 r. pozwana wypłaciła mu kwotę 4.516,63 zł. Pozwany podniósł, iż zgodnie z wyceną sporządzoną przez rzeczoznawcę koszt naprawy wynosi 16.156,53 zł. Konieczna jest więc dopłata odszkodowania w wysokości 11.639,90 zł Nadto przysługuje mu prawo zwrotu kosztów sporządzenia kalkulacji w wysokości 350 zł. Powód wskazał, iż zawarł umowę ubezpieczenia Auto Casco w wariantcie maxi i wybrał kosztorysowy sposób rozliczenia szkody.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych oraz 17 zł kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazał, iż w jego ocenie słuszną była wysokość przyznanego oraz wypłaconego odszkodowania. Zaznaczył, iż odszkodowanie zostało ustalone na podstawie protokołu oględzin pojazdu oraz kosztorysu sporządzonego przez rzeczoznawcę. Zakwestionował wycenę szkody sporządzoną na zlecenie powoda jako niezgodną z postanowieniami OWU w szczególności w zakresie stawek robocizny, kosztów materiału lakierniczego oraz przyjęcie do naprawy części, które nie zostały uszkodzone w wyniku zdarzenia. Zaznaczył, iż nie zachodziła również konieczność sporządzenia opinii prywatnej, a tym samym nie należy się powodowi zwrot kosztów jej wykonania. Pozwany zakwestionował również roszczenie w zakresie odsetek.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

A. M. był właścicielem pojazdu marki A. (...) o nr rej (...). W dniu 8 maja 2015 r zawarł z (...) S.A. w Ł. umowę ubezpieczenia pojazdu AC w wariantcie MAXI na sumę ubezpieczenia wynoszącą 27.500 zł na okres do dnia 9 maja 2016 r.

Bezsporne.

Przedmiotowa umowa została zawarta na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów i mających zastosowanie do umów. Umowa została potwierdzona polisą nr (...).

Dowód: - polisa k.7;

- ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów- 18-22 akt.

Ogólne warunki ubezpieczenia określały zasady ustalania wysokości odszkodowania. Zgodnie z §1 ust 27 szkoda całkowita to utrata pojazdu lub uszkodzenie pojazdu w takim stopniu, że przywrócenie jego pełnej sprawności i bezpiecznego użytkowania nie jest możliwe z technicznego punktu widzenia lub uszkodzenia pojazdu w takim stopniu, że koszt naprawy ustalony w § 7 ust. 6 przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu z dnia zaistnienia szkody. W myśl § 7 ust. 14 w przypadku szkody całkowitej w pojeździe lub wyposażeniu dodatkowym odszkodowanie ustala się w kwocie równej:

1. wartości rynkowej pojazdu z dnia szkody, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia z uwzględnieniem postanowień określonych w §1 ust. 39 w przypadku utraty pojazdu
2. wartości rynkowej pojazdu z dnia szkody, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określoną w umowie ubezpieczenia , w uwzględnianiem postanowień określonych w §7 ust 39, pomniejszona o wartość rynkową pozostałości (nieuszkodzonych elementów lub zespołów pojazdu), w innych przypadkach, niż utrata pojazdu

Dowody: ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów- 18-22.

W dniu 21 października 2015r. pojazd A. M. uległ uszkodzeniu.

Bezsporne.

Ubezpieczyciel po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego decyzją z dnia 3 listopada 2015 r. zakwalifikował szkodę jako częściową i wypłacił odszkodowanie w wysokości 4.516,63 zł

Bezsporne

A. M. zlecił wykonanie prywatnej wyceny kosztów naprawy pojazdu. Koszty sporządzenia opinii wyniósł 350 zł.

Bezsporne

A. M. wezwał (...) S.A. w Ł. do zapłaty kwoty 11.989,90 zł w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania wskazującym, iż zgodnie z kalkulacją naprawy sporządzoną przez rzeczoznawcę koszty naprawy wynoszą 16.156,53 zł.

Dowody: - wezwanie do zapłaty k. 23-24

Koszt naprawy samochodu marki A. (...) przekraczał 70% jego wartość w stanie nieuszkodzonym co oznacza, iż szkoda miała charakter szkody całkowitej. Koszt naprawy pojazdu wynosił 23.942,23 zł zaś wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosiła 27.500 zł Wartość pozostałości pojazdu w stanie uszkodzonym wynosiła 15.600 zł. Wysokość szkody całkowitej rozumianej jako różnica pomiędzy wartością samochodu w stanie przed szkodą a jego pozostałościami wynosiła 11.900 zł

Dowody: - opinia biegłego z dziedziny techniki samochodowej i ruchu drogowego wraz z załącznikami - k. 55-70 akt.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów oraz dowodu z opinii biegłego.

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu albowiem były kompletne i jasne, wraz z pozostałymi dowodami obrazowały dokładny stan faktyczny sprawy. Ich prawdziwość nie budziła, w ocenie Sądu, jakichkolwiek wątpliwości. Co więcej wiarygodność i autentyczność przedłożonych dokumentów, poza opinią techniczną sporządzoną na zlecenie powodów, nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

W tym miejscu wskazać należy, że jeżeli strona składa pozasądową ekspertyzę z wyraźną intencją potraktowania jej jako dowodu w sprawie, wówczas istnieją podstawy do przypisania jej rangi dowodu z dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.). Pozasądowe opinie rzeczoznawców jako dokumenty prywatne stanowią jedynie dowód tego, że osoby, które je podpisały wyraziły zawarty w nich pogląd, nie korzystają natomiast one z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń /Wyrok SN z dn. 15 stycznia 2010 r., I CSK 199/09/. Inaczej rzecz ujmując nie podlegają one ocenie Sądu jako dowód z opinii biegłego /Wyrok SN z dn. 8 czerwca 2001 r., I PKN 468/00/. W związku z powyższym Sąd, jako dokumenty prywatne, poddaje je ocenie co do ich wiarygodności i mocy dowodowej w ramach wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Sąd w ramach przysługującej sądowi orzekającemu swobody oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c. uznał za wiarygodne spostrzeżenia i wnioski zawarte w opinii sporządzonej przez Centrum Likwidacji Szkód (...) w T..

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się przede wszystkim na opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego mgr inż. S. D.. Konieczne bowiem było ustalenie kosztów naprawy pojazdu powoda w zakresie powstałych uszkodzeń, co wymagało wiadomości specjalistycznych.

Sąd uznał przedmiotową opinię za wiarygodną w całości i w pełni podzielił wnioski biegłego. Opinia została sporządzona w sposób rzetelny, była logiczna, spójna, nie zawierała sprzeczności. Biegły udzielił odpowiedzi na pytanie sformułowane w tezie dowodowej. Trzeba jednocześnie zaznaczyć, iż biegły jest osobą odznaczającą się niekwestionowanymi kwalifikacjami, kompetentną i posiada duże doświadczenie w sporządzaniu tego typu opinii. Nie można również pomijać tego, że biegły swoje stanowisko w tym przedmiocie sformułował po zapoznaniu się ze zgromadzoną w aktach sprawy dokumentacją oraz po dokonaniu oględzin pojazdu, została zatem sporządzona nie na podstawie arbitralnej i formułowanej a priori oceny, lecz w oparciu o obiektywny i rzetelnie zebrany materiał badawczy, który potwierdzał prawidłowość wyrażonych przez biegłego twierdzeń.

Istotą niniejszego sporu było ustalenie, przyjmując za podstawę przepis art. 361 § 1 kc, art. 805 § 1 kc, art. 805 § 2 pkt 1 kc, art. 824 § 1 kc oraz postanowień Ogólnych warunków ubezpieczenia pojazdów, wartości odszkodowania, która przysługiwała powodowi od pozwanego.

W pierwszej kolejności, należy stwierdzić, że dochodzone przez powoda roszczenie mieściło się w ramach sumy ubezpieczenia, która zakreślała odpowiedzialności pozwanego. W myśl przepisu art. 824 § 1 kc, jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela. Polisa określała sumę ubezpieczenia na kwotę 27.500 zł. Bezsprene więc jest, iż kwota odszkodowania dochodzona przez powoda w niniejszym procesie, zsumowana z wypłaconą już jego częścią mieściła się w granicach sumy ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 805 § 1 i § 2 kc przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku. Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zakres odszkodowania precyzuje umowa stron, w tym postanowienia ogólnych warunków umowy – w tym przypadku ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów lądowych (Auto Casco), które należy traktować, jako część umowy (tak również: SN w wyroku z 21.06.2001, IV CKN 382/00, Monitor Prawniczy z 2003, nr 1, s.33).

Nadmienić należy jeszcze, że z art. 805 § 1 kc wynika obowiązek zakładu ubezpieczeń zapłaty ubezpieczającemu odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, ale jego aktualizacja następuje dopiero wówczas, gdy ubezpieczający udowodni, że zaistniał wypadek przewidziany umową ubezpieczenia, powstała szkoda w wykazywanej przez niego wysokości oraz zaistnienie związku przyczynowego między tymi zdarzeniami. Także w doktrynie przyjmuje się zgodnie, że w ramach odpowiedzialności odszkodowawczej, co do zasady ciężar dowodu istnienia i wysokości szkody spoczywa na poszkodowanym. Odpowiada to ogólnej regule, że fakty prawotwórcze, czyli powodujące powstanie skutków prawnych musi udowodnić podmiot, który na tej podstawie twierdzi o istnieniu prawa.

Nie budzi również wątpliwości, że pomimo pewnych różnic w stosunku do ogólnych zasad rządzących obowiązkiem naprawienia szkody odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ma charakter odpowiedzialności odszkodowawczej. Uznanie jednak identyczności treści znaczeniowej pojęcia „szkody” w przepisach ogólnego prawa odszkodowawczego i w prawie ubezpieczeniowym nie wyłącza różnic czego przykładem są zagadnienia związane z ustaleniem wysokości szkody. W zakresie ubezpieczeń umownych sposób ustalenia szkody określają z reguły ogólne warunki ubezpieczenia (tak: SN w postanowieniu z 22 lipca 2005 r., III CZP 49/05, niepubl.)

Dla odpowiedzialności ubezpieczeniowej, która nie jest odpowiedzialnością z czynu niedozwolonego, istotna jest treść umowy ubezpieczeniowej oraz treść uzupełniających ją ogólnych warunków ubezpieczenia (art. 805 § 1 kc oraz art. 6 i 7 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej - Dz. U. 1996 r. Nr 11 poz. 62 ze zm.) tak: wyrok Sądu Najwyższego z 13.01.2004 r., V CK 100/2003, LexPolonica nr 365549

Przenosząc te rozważania prawne na płaszczyznę stanu faktycznego niniejszej sprawy, to nie ulega wątpliwości, że zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń determinowała zawarta umowa ubezpieczenia oraz towarzyszące jej OWU. Ogólne warunki umów określały sposób kalkulacji wysokości odszkodowania należnego ubezpieczonemu. Definiowały pojęcie szkody całkowitej wskazując, iż stanowi ją utrata pojazdu lub uszkodzenie pojazdu w takim stopniu, że przywrócenie jego pełnej sprawności i bezpiecznego użytkowania nie jest możliwe z technicznego punktu widzenia lub uszkodzenia pojazdu w takim stopniu, że jego koszt naprawy ustalony w §7 ust 6 przekraczają 70% wartości rynkowej pojazdu z dnia zaistnienia szkody. Nadto OWU wskazywał, iż w przypadku szkody całkowitej w pojeździe lub wyposażeniu dodatkowym odszkodowanie ustala się w kwocie równej:

1. wartości rynkowej pojazdu z dnia szkody, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia z uwzględnieniem postanowień określonych w §1 ust. 39 w przypadku utraty pojazdu

2. wartości rynkowej pojazdu z dnia szkody, jednak nie większej niż suma ubezpieczenia określoną w umowie ubezpieczenia, w uwzględnieniu postanowień określonych w §7 ust 39, pomniejszona o wartość rynkową pozostałości (nieuszkodzonych elementów lub zespołów pojazdu), w innych przypadkach, niż utrata pojazdu

Powód żądał zapłaty sumy pieniężnej. Z uwagi na zbyt niską wycenę szkody przez pozwanego, dochodził różnicy pomiędzy wypłaconym mu odszkodowaniem a kalkulacją dokonaną na jego zlecenie, a nadto kosztów sporządzenia prywatnej opinii. Jak już wyżej wspomniano pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności, natomiast sporna była wysokość odszkodowania.

Przechodząc do rozważań dotyczących wysokości należnego powodowi odszkodowania, wskazać należy, iż Sąd w tym zakresie oparł się na ustaleniach zawartych w opinii biegłego. W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd, według którego Sąd w sprawie, do rozstrzygnięcia której wymagane są wiadomości specjalistyczne, nie może wydać orzeczenia wbrew wnioskowi wypływającemu z opinii uznanej przez tenże Sąd za fachową i rzetelną (zob. np. wyrok SN z 26/10/2006 I CSK 166/06 – publ. Lex nr 209297 lub II UK 277/04 OSNP 2006/5-6/97/).

Biegły przeprowadził kalkulację naprawy uszkodzonego pojazdu wskazując, iż koszt naprawy samochodu marki A. (...) przekraczał w 70% jego wartość w stanie nieuszkodzonym co oznacza, iż zgodnie z OWU szkoda miała charakter szkody całkowitej. Koszt naprawy pojazdu wynosił 23.942,23 zł zaś wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosiła 27.500 zł. Wartość pozostałości pojazdu w stanie uszkodzonym wynosiła 15.600 zł. Wysokość szkody całkowitej rozcinanej jako różnica pomiędzy wartością samochodu w stanie przed szkodą a jego pozostałościami wynosiła 11.900 zł

Reasumując powód zasadnie domagał się zasądzenia kwoty 7.353,37 zł stanowiącej różnicę pomiędzy odszkodowaniem wypłaconym mu przez pozwanego a poniesioną szkodą całkowitą

Powodowi należy się również zwrot kosztów prywatnej wyceny w wysokości 350 zł. Poniesienie tych wydatków było konieczne i uzasadnione albowiem jak wykazało postępowanie dowodowe, a w szczególności opinia biegłego pozwany zaniżył należne powodowi odszkodowanie. Ponadto powód nie miał innej możliwości ustalenia rozmiarów poniesionej szkody jak zwrócenie się do rzeczoznawcy. Sam nie posiada specjalistycznej wiedzy na temat ustalania kosztów naprawy pojazdów czy wyceny utraty wartości pojazdów w związku z naprawą powypadkową. Konieczna w tym zakresie była wiedza profesjonalisty. Poniesienie tego wydatku było, więc obiektywnie uzasadnione i konieczne oraz pozostawało w normalnym związku przyczynowym między zdarzeniem wywołującym uszczerbek a szkodą. Żądanie to znajduje uzasadnienie w art. 361 k.c., a także w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r. . III CZP 24/04 (OSNC 2005, nr 7-8, poz. 117).

Reasumując, Sąd na podstawie art. 805 k.c., Sąd orzekł jak w pkt 1 wyroku, zasądając na rzecz powoda kwotę 7.733,37 zł.

Zgodnie z § 10 ust 1 OWU ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie (pozwany nie podnosił, a nadto nie wykazał, aby termin ten uległ przedłużeniu o dalsze 14 dni w związku z zaistnieniem sytuacji, o jakich mowa w art. §10 ust. 2). W przedmiotowej sprawie pozwany został zawiadomiony o zdarzeniu w dniu 22 października 2015 r. Wobec tego zgodnie z art. 111 § 1 i 2 kc, termin 30 dniowy do spełnienia świadczenia upłynął z końcem dnia 21 listopada 2015 roku, stąd odsetki były należne od dnia następnego, tj. 22 listopada 2015 roku (gdyż w tym dniu pozwany popadł w opóźnienie w spełnieniu świadczenia) - co do kwoty 7.353,37 zł. Jeżeli natomiast chodzi o kwotę 350 zł to powód domagał się jej dopiero pismem z dnia 18 stycznia 2016 r. wyznaczając pozwanemu 7 dniowy termin zapłaty od dnia doręczenia wezwania. Przedmiotowe pismo pozwany odebrał w dniu 22 stycznia 2016 r. Wobec powyższego w tym zakresie termin zapłaty upłynął z dniem 29 stycznia 2016 r. , stąd odsetki należne były od dnia następnego tj. 30 stycznia 2016 r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w myśl zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów. Powód wygrał sprawę w 64 % zaś przegrał w 36 %. Koszty powoda to: 600 zł opłata od pozwu, 700 zł tytułem wydatków na biegłego, 4800 zł koszty zastępstwa procesowego, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa. Łącznie koszty powoda wyniosły 6.117 zł. Z kolei koszty pozwanego to 4.800 zł kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Łącznie koszty pozwanego wyniosły 4.817 zł. Zatem $6.117 \times 64 \% = 3.914,88$ zł, natomiast $4.817 \times 36 \% = 1.734,12$ zł. Po kompensacji należało jak w punkcie III sentencji wyroku zasądzić od pozwanej na rzecz powoda różnicę tj. kwotę 2.180,76 z tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 83 ust 2 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2006 r o kosztach sądowych Sąd tytułem kosztów biegłego zgodnie z zasadą stosunkowego rozliczenia kosztów procesu nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od pozwanej kwotę 307 zł zaś od powoda 172,69 zł.